

Kdo bude příštích pět let vládnout Spojenému království?

Na FF UK vystoupil 13. dubna s přednáškou o volebních prognózách dr. Stephen Fisher z Oxfordské univerzity. Kdo vyhraje ve Velké Británii 7. května volby, jak se prognózy dělají a proč se jim zatím české agentury obloukem vyhýbají?

Fisher své volební odhady založil na statistickém modelování, které vychází z pozorování minulých voleb. Platí, že vládní strana v Británii ztrácí podle průzkumů podporu během svého vládnutí, ale daří se jí rychle se zotavit v posledních měsících před volbami, kdy podporu opět nabírá. Opozice zpravidla kopíruje zrcadlově obrácený trend. Obecně platí, že pokud straně narůstá voličská podpora uprostřed volebního období, většinou tento nárůst neudrží a blíže před volbami dojde alespoň k částečné korekci. Předvolební průzkumy navíc mají v Británii historickou tendenci nadhodnocovat labouristy a podhodnocovat konzervativce. Fisherův prognostický model tyto opakující se skutečnosti zohledňuje, a snaží se tak přesněji odhadnout výsledek voleb.

V České republice se agentury o prognózy zatím nepokoušejí. Přestože ne každý si je toho vědom, výsledky předvolebních průzkumů prezentované v médiích nejen v období vrcholící volební kampaně se v Česku nesnaží odhadovat výsledek voleb. Místo toho jen odhadují rozložení sil v daný moment. Která agentura tedy první zvedne hozený ručník a pokusí se o volební prognózu v Česku? A je to vůbec realistické? Česko má kratší historii voleb, ze které je možné vyvozovat trendy a „zákonitosti“. Poměrné volební systémy jsou navíc obecně spojeny s větším množstvím relevantních politických subjektů, takže je třeba sledovat trajektorie většího množství stran. Ty navíc nezůstávají stejné, ale poměrně rychle se ve sněmovně

střídají; v ČR jen v posledních volbách přibyly dvě nové strany a v těch předchozích také dvě. Možná se tedy budeme muset smířit s tím, že volební prognózy vyžadují méně prchavé politické prostředí, než jaké máme v Česku. Ale možná to někdo přece jen zkusí.

Mgr. Jaromír Mazák, Katedra sociologie FF UK

Návštěva dr. Fishera organizovaná katedrou sociologie FF UK byla podpořena grantem „Obnovení kursu sociologie politiky a jeho inovace v návaznosti na mezinárodní standardy“ z vnitřní soutěže FF UK o rozvojové prostředky na rok 2015. Dr. Fisher spolupracuje na odborných publikacích s doktorskou studentkou FF UK a absolventkou Oxfordské univerzity Kristýnou Chábovou.

celý článek: Kdo bude příštích pět let vládnout Spojenému království? [iforum.cuni.cz, 24. dubna 2015]